

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 18 czerwca 2014 r. złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. wniosła przeciwko Ż. F. o zapłatę kwoty 632 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 16 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty. Jednocześnie domagała się zwrotu kosztów sądowych na swoją rzecz w kwocie 30 zł oraz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wyjaśniła, że posiada wierzycelność w stosunku do pozwanego powstałą z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, której przedmiotem był samochód M., nr rej. (...). Powołując się na treść polisy nr (...) wskazała, iż ubezpieczenie obowiązywało od dnia 8 listopada 2012 r. do 7 listopada 2013 r., a całkowita wysokość składki stanowiła kwota 632 zł. Dodała, że pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie dokonała zapłaty składki z terminem wymagalności w dacie 16 stycznia 2013 r. Powodowa spółka wyjaśniła, iż w dniu 28 marca 2014 r. nabyła przedmiotową wierzycelność w drodze umowy cesji od (...) S.A. (...) z siedzibą w W.. Wskazała, iż zawiadomienie o cesji wierzycelności nastąpiło w dniu 10 kwietnia 2014 r. Powódka podniosła, że podjęła próby polubownego odzyskania należnej jej od pozwanej kwoty, jednakże bezskutecznie.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie VI wydział Cywilny w dniu 15 lipca 2014 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym nakazujący pozwaną zapłacić w ciągu dwóch tygodni powodowi kwotę 632 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 210 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu, albo w tym terminie wnieść sprzeciw.

Pozwana pismem z dnia 30 lipca 2014 r. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. W treści uzasadnienia zaprzeczyła, aby we wskazanym przez powódkę okresie łączyła ją z (...) S.A. (...) z siedzibą w W. umowa ubezpieczenia potwierdzona polisą, jak też aby spoczywał na niej z tego tytułu obowiązek zapłaty kwoty 632 zł.

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w L. VI Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2014 r. stwierdził skuteczne wnieście sprzeciwu i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeżne i Zachód w S..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 18 maja 2012 r. (...) S.A. (...) z siedzibą w W. wystawiło polisę nr (...), w której wskazano, że dotyczy ona ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego - samochodu M., (...). Jako właściciela ubezpieczonego pojazdu wskazano Ż. F.. Wysokość składki określono na kwotę 632 zł, a termin jej zapłaty na 15 stycznia 2013r.

dowód:

- polisa nr (...) z dnia 18 grudnia 2012 r. k. 28.

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. w dniu 28 marca 2014 r. zawarła z (...) S.A. (...) z siedzibą w W. umowę sprzedaży wierzycelności, której przedmiotem była między innymi wierzycelność z tytułu niezapłaconej składki za ubezpieczenie pojazdu w zakresie określonym polisą nr (...).

dowód:

- umowa sprzedaży wierzycelności z dnia 28 marca 2014 r., k. 22-27.

Dnia 10 kwietnia 2014r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. poinformowała pozwaną o sprzedaży przedmiotowej wierzytelności na rzecz powódki. Ponadto w tym samym piśmie wezwała pozwaną do zapłaty kwoty 632 zł wyznaczając siedmiodniowy termin zapłaty.

dowód:

- przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 10 kwietnia 2014 r., k. 29.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Ponieważ więc powódka domagała się od pozwanej zapłaty świadczenia z tytułu składki na ubezpieczenie, podstawowym faktem prawotwórczym, który powinna wykazać, było zawarcie przez pozwaną umowy ubezpieczenia. Strona powodowa w niniejszym postępowaniu ograniczyła swoją inicjatywę dowodową do przedłożenia dwóch dokumentów: umowy sprzedaży wierzytelności zawartej z towarzystwem ubezpieczeń oraz wydruku polisy wystawionej przez cedenta. Zdaniem sądu dowody te okazały się niewystarczające. Co do faktu dokonania cesji wierzytelności należało uznać, że został on wykazany, albowiem powódka złożyła umowę w tym przedmiocie, a jej autentyczność nie była kwestionowana. Ponieważ pozwana nie negocjowała faktu dokonania przelewu, można było na zasadzie art. 230 uznać, iż fakt ten nie wymaga dodatkowego dowodzenia.

Natomiast przedmiotem sporu pozostawało w niniejszej zawarcie przez pozwaną umowy ubezpieczenia z (...) S.A. (...) z siedzibą w W., dotyczącej samochodu M. o nr rej. (...). Pozwana w treści złożonego sprzeciwu zakwestionowała bowiem wyraźnie fakt nawiązania stosunku ubezpieczenia ze wskazanym podmiotem w okresie wskazanym w treści polisy. Zdaniem sądu ciężar wykazania tego, że doszło do zawarcia umowy w tym zakresie spoczywał na powódce. To ona bowiem wywodziła skutek prawny, w postaci powstania zobowiązania do uiszczenia składki, z faktu zawarcia określonej umowy. Zgodnie zaś z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne, co znajduje również potwierdzenie w treści art. 232 kpc.

Powódka dla wykazania faktu zawarcia umowy ubezpieczenia przedłożyła polisę wystawioną przez (...) S.A. (...) z siedzibą w W.. Należało więc rozważyć, czy był to dowód wystarczający. W ocenie sądu w sytuacji, w której pozwana zanegowała nawiązanie stosunku ubezpieczenia, sama polisa nie mogła przesądzać o zawarciu umowy. Zgodnie bowiem z art. 805§1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z kolei art. 809§1 i 2 k.c. stanowi, że Ubezpieczyciel zobowiązany jest potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia, a z zastrzeżeniem wyjątku przewidzianego w art. 811, w razie wątpliwości umowę uważa się za zawartą z chwilą doręczenia ubezpieczającemu dokumentu ubezpieczenia.

Powyższe przepisy świadczą o tym, że „umowa ubezpieczenia dochodzi do skutku solo consensu – przez zgodne oświadczenia stron umowy. Dokument ubezpieczenia nie jest umową, potwierdza jedynie zawarcie umowy ubezpieczenia, nie stanowi przesłanki jej ważności. Jest on dokumentem zawierającym oświadczenie woli ubezpieczyciela w kontekście zawarcia umowy ubezpieczenia.” [Zdzisław Gawlik w Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, (red.) Kidyba A. Opublikowano: LEX, 2014]. Co za tym idzie do zawarcia umowy potrzebne są zgodne oświadczenia woli stron. Na tle przepisów Kodeksu cywilnego, zawarcie umowy ubezpieczenia następuje w chwili złożenia przez ubezpieczającego oferty i jej przyjęcia poprzez zakład ubezpieczeń [Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 marca 1996 r. sygn.. akt I ACr 62/96, opubl. OSA 1997/1/4, OSAŁ 1996/2/24]. Wystawienie polisy jest zaś obowiązkiem zakładu ubezpieczeń ustanowionym w interesie ubezpieczającego, w celu zagwarantowania mu pisemnego potwierdzenia zawarcia umowy. Z pewnością nie jest więc tak, że wystawienie

tego rodzaju dokumentu wystarcza do powstania stosunku ubezpieczenia. W istocie dokument ten potwierdza, że zakład ubezpieczeń zgodził się zawrzeć umowę o określonej treści. Niezbędnym warunkiem do wystawienia polisy jest więc uprzednie uzyskanie wniosku o zawarcie umowy od ubezpieczającego, czyli jego oświadczenia woli co do zawarcia umowy. Oświadczenie to może zostać złożone w dowolnej formie. Jednak w praktyce najczęściej znajduje zastosowanie tryb ofertowy, gdzie ubezpieczyciel występuje w roli przyjmującego ofertę (oblata), a ubezpieczający, składając wniosek o ubezpieczenie, w roli oferenta. [Zdzisław Gawlik w Kodeks cywilny. Komentarz. Tom III. Zobowiązania - część szczególna, (red.) Kidyba A. Opublikowano: LEX, 2014].

Jeśli więc osoba wskazana w polisie neguje fakt powstania stosunku ubezpieczenia, nie jest wystarczające przedłożenie polisy wystawionej przez towarzystwo ubezpieczeń. Jest to bowiem dokument pochodzący od drugiej strony umowy, a jego rolą jest potwierdzenie złożenia określonego oświadczenia woli przez ubezpieczyciela. W przypadku sporu co do tego, czy osoba wskazana w polisie jako ubezpieczający wyraziła wolę zawarcia umowy, dokument ten nie może stanowić dowodu na potwierdzenie tego faktu. Oświadczenie woli ubezpieczającego powinno być bowiem złożone jeszcze przed wystawieniem polisy. Jeśli kwestia ta jest sporna, osoba, która wywodzi określone skutki prawne z istnienia takiego oświadczenia, powinna wykazać, że została ono złożone, np. w formie pisemnego wniosku lub w formie ustnej bądź elektronicznej.

Strona powodowa tego faktu jednak nie wykazała. Nie złożyła bowiem dokumentów potwierdzających, że pozwana w okresie poprzedzającym polisę złożyła oświadczenie woli co do zawarcia umowy ubezpieczenia z cedentem. Nie odniosła się też do zarzutu strony pozwanej. Nie wyjaśniła, jak doszło do zawarcia umowy, kiedy i w jakiej formie pozwana złożyła oświadczenie woli co do jej zawarcia. Przede wszystkim nie wykazała zaś, że oświadczenie woli pochodzące od pozwanej rzeczywiście zostało złożone. Wobec tego sąd nie miał dostatecznych podstaw do ustalenia, że faktycznie doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia pomiędzy stronami wskazanymi w pozwie. W konsekwencji nie zaistniały podstaw do ustalenia, że pozwana była zobowiązana do uiszczenia składki objętej żądaniem pozwu. To z kolei skutkowało stwierdzeniem bezzasadności powództwa.

SSR Bartłomiej Romanowski